

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტი 580

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია

(ძალაშია 2009 წლის 15 დეკემბერს ან მის შემდეგ დაწყებული პერიოდების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისათვის)

შინაარსი

პუნქტები

შესავალი

წინამდებარე ასს-ის მოქმედების სფერო 1-2

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, როგორც აუდიტორული მტკიცებულება 3-4

ძალაში შესვლის თარიღი 5

მიზნები 6

განმარტებები 7-8

მოთხოვნები

ხელმძღვანელობა, ვისგანაც მოითხოვება ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა 9

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ 10-12

სხვა წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია 13

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის თარიღი და წერილით მოცული პერიოდ(ებ)ი 14

ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის ფორმა 15

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობასთან დაკავშირებით და მოთხოვნილი ინფორმაციის არწარდგენა 16-20

გამოყენება და სხვა ახსნა-განმარტებითი მასალა

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია,
როგორც აუდიტორული მტკიცებულება გ1

ხელმძღვანელობა, ვისგანაც მოითხოვება ოფიციალური
ინფორმაციის წარდგენა გ2-გ6

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ გ7-გ9

სხვა წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია გ10-გ13

ზღვრული თანხის ინფორმირება გ14

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის თარიღი და წერილით
მოცული პერიოდ(ებ)ი გ15-გ18

ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის ფორმა გ19-გ21

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების ინფორმირება გ22

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობასთან
დაკავშირებით და მოთხოვნილი ინფორმაციის არწარდგენა გ23-გ27

1-ლი დანართი: იმ ასს-ების ჩამონათვალი, რომლებიც მოიცავს
ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნებს

მე-2 დანართი: ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური
წერილის ნიმუში

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტი (ასს) 580 - „ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია“ - განხილულ უნდა იქნეს ასს 200-თან - „დამოუკიდებელი აუდიტორის საერთო მიზნები და აუდიტის ჩატარება აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად“ - ერთად.

შესავალი

წინამდებარე ასს-ის მოქმედების სფერო

1. წინამდებარე აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტი (ასს) ეხება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დროს ხელმძღვანელობის, ან, თუ შესაფერისია, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ ინფორმაციის ოფიციალურ წარდგენაზე აუდიტორის პასუხისმგებლობას.
2. 1-ელ დანართში მოცემულია სხვა ასს-ების ჩამონათვალი, რომლებიც მოიცავს ინფორმაციის ოფიციალური წარდგენის მოთხოვნებს. სხვა ასს-ებში მოცემული ინფორმაციის ოფიციალური წარდგენის სპეციფიკური მოთხოვნები არ ზღუდავს წინამდებარე ასს-ის გამოყენებას.

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, როგორც აუდიტორული მტკიცებულება

3. აუდიტორული მტკიცებულება წარმოადგენს აუდიტორის მიერ დასკვნების გამოსატანად გამოყენებულ ინფორმაციას, რომელსაც ეფუძნება აუდიტორის მოსაზრება.¹ ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია აუცილებელი ინფორმაციაა, რომელიც აუდიტორს სჭირდება სამეურნეო სუბიექტის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით. შესაბამისად, გამოკითხვებზე პასუხების მსგავსად, ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია აუდიტორულ მტკიცებულებას წარმოადგენს. (იხ. პუნქტი გ1)
4. მართალია, ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია აუცილებელ აუდიტორულ მტკიცებულებას იძლევა, მაგრამ იგი თავისთავად ვერ უზრუნველყოფს საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ვერც ერთ საკითხზე, რომლებსაც ეხება. უფრო მეტიც, ის ფაქტი, რომ ხელმძღვანელობამ ოფიციალურად წარმოადგინა საიმედო ინფორმაცია, გავლენას არ ახდენს სხვა აუდიტორული მტკიცებულებების ხასიათსა და მოცულობაზე, რომელსაც აუდიტორი მოიპოვებს, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესრულების ან კონკრეტული მტკიცებულების თაობაზე.

¹ ასს 500 - „აუდიტორული მტკიცებულება“, პუნქტი 5(გ).

ძალაში შესვლის თარიღი

5. წინამდებარე ასს ძალაშია 2009 წლის 15 დეკემბერს ან მის შემდეგ დაწყებული პერიოდების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისათვის.

მიზნები

6. აუდიტორის მიზნებია:

- ა) ხელმძღვანელობისაგან და, საჭიროების შემთხვევაში, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისაგან ოფიციალური ინფორმაციის მოპოვება იმის თაობაზე, რომ მათ სჯერათ, ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასთან და აუდიტორისათვის მიწოდებული ინფორმაციის სისრულესთან დაკავშირებით თავიანთი პასუხისმგებლობა შეასრულეს;
- ბ) ფინანსური ანგარიშგების ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული კონკრეტული მტკიცებულების შესაფერისი სხვა აუდიტორული მტკიცებულებების განმტკიცება, ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის მეშვეობით, თუ აუდიტორი საჭიროდ ჩათვლის ან მოითხოვება სხვა ასს-ებით; და
- გ) ხელმძღვანელობის და, საჭიროების შემთხვევაში, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ წარდგენილ ოფიციალურ ინფორმაციაზე სათანადო რეაგირება, ან ხელმძღვანელობის და, საჭიროების შემთხვევაში, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ ინფორმაციის ოფიციალურად არწარდგენაზე სათანადო რეაგირება.

განმარტება

7. ასს-ების მიზნებისათვის ქვემოთ განხილულ ტერმინს მინიჭებული აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია – ხელმძღვანელობის მიერ აუდიტორისათვის წარდგენილი წერილობითი განცხადება, გარკვეული საკითხების დადასტურების ან სხვა აუდიტორული მტკიცებულების მხარდაჭერის მიზნით. ამ კონტექსტში ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასში მოცემულ მტკიცებებს, ან შესაბამის საბუღალტრო წიგნებსა და ბუღალტრულ ჩანაწერებს;

8. წინამდებარე ასს-ის მიზნებისათვის „ხელმძღვანელობა“ აღნიშნავს „ხელმძღვანელობას და, საჭიროების შემთხვევაში, მეთვალყურე-

ობაზე პასუხისმგებელ პირებსაც“. უფრო მეტიც, ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანი წარდგენის საფუძვლების შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და *სამართლიან წარდგენაზე*, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის სათანადო საფუძვლების მიხედვით; ან ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, *რომელიც უტყუარ და სამართლიან თვალსაზრისს ასახავს*, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის სათანადო საფუძვლების მიხედვით.

მოთხოვნები

ხელმძღვანელობა, ვისგანაც მოითხოვება ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა

9. აუდიტორმა ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა უნდა მოითხოვოს იმ ხელმძღვანელი პირებისაგან, რომლებსაც ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით შესაფერისი პასუხისმგებლობა აკისრიათ და მოცემული საკითხები იციან. (იხ. პუნქტები გ2-გ6)

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება

10. აუდიტორმა ხელმძღვანელობისაგან უნდა მოითხოვოს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა იმის თაობაზე, რომ მან შეასრულა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის სათანადო საფუძვლების მიხედვით ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მასზე დაკისრებული პასუხისმგებლობა, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენასთან დაკავშირებული, რაც განსაზღვრულია აუდიტორული გარიგების პირობებით.² (იხ. პუნქტები გ7-გ9, გ14, გ22)

მოწოდებული ინფორმაცია და ოპერაციების სისრულე

11. აუდიტორმა ხელმძღვანელობისაგან უნდა მოითხოვოს ოფიციალური წერილობითი ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ:
 - ა) აუდიტორს წარუდგინა სრული შესაფერისი ინფორმაცია და მისთვის უზრუნველყო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, აუ-

² ასს 210 - „აუდიტორული გარიგების პირობებზე შეთანხმება“, პუნქტი 6(ბ)(i).

დიტორული გარიგების შეთანხმებული პირობების მიხედვით;³
და

- ბ) ყველა ოპერაცია აღრიცხული და ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. (იხ. პუნქტები გ7-გ9, გ14, გ22)

*წარდგენილ ოფიციალურ ინფორმაციაში ხელმძღვანელობის
პასუხისმგებლობის აღწერა*

12. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილ ოფიციალურ ინფორმაციაში ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა აღწერილი უნდა იყოს მე-10 და მე-11 პუნქტებში მოცემული მოთხოვნების შესაბამისად, იმგვარადვე, როგორც აღწერილია აუდიტორული გარიგების პირობებში.

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი სხვა ოფიციალური ინფორმაცია

13. აუდიტორს სხვა ასს-ებით მოეთხოვება, რომ ხელმძღვანელობისგან მოითხოვოს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა. თუ აუდიტორი დაადგენს, რომ, მსგავსი მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის გარდა, დამატებით აუცილებელია ერთი ან მეტი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა ფინანსური ანგარიშგებასთან დაკავშირებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მტკიცებების შესაფერისი სხვა აუდიტორული მტკიცებულებების განსამტკიცებლად, მან უნდა მოითხოვოს ამგვარი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენაც. (იხ. პუნქტები გ10-გ13, გ14, გ22)

ხელმძღვანელობის მიერ ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის თარიღი და წერილით მოცული პერიოდ(ებ)ი

14. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის თარიღი, პრაქტიკული თვალსაზრისით, რაც შეიძლება ახლოს უნდა იყოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე შედგენილი აუდიტორული დასკვნის თარიღთან, მაგრამ არ უნდა იყოს აღნიშნული თარიღის შემდგომი რიცხვით დათარიღებული. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია უნდა მოიცავდეს აუდიტორის დასკვნაში მითითებულ ყველა ფინანსურ ანგარიშგებასა და ყველა პერიოდ(ებ)ს. (იხ. პუნქტები გ15-გ18).

ინფორმაციის ოფიციალურად წარდგენის ფორმა

15. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილ ინფორმაციას უნდა ჰქონდეს ოფიციალური წერილის ფორმა, რომლის ადრესატია აუდიტორი. თუ კანონმდებლობით მოითხოვება, რომ ხელმძღვანელობამ ოფიცი-

³ ასს 210, პუნქტი 6 (ბ)(iii).

ალური საჯარო განცხადება გააკეთოს თავისი პასუხისმგებლობის თაობაზე და აუდიტორი გადაწყვეტს, რომ მსგავსი განცხადებები უზრუნველყოფს მე-10 ან მე-11 პუნქტებით მოთხოვნილ ოფიციალურ ინფორმაციას ან მის ნაწილს, წარდგენილ ოფიციალურ წერილში საჭირო აღარ არის იმ საკითხების ასახვა, რომლებსაც მოიცავს მსგავსი განცხადებები. (იხ. პუნქტები გ19-გ21)

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობასთან დაკავშირებით და მოთხოვნილი ინფორმაციის ოფიციალურად არწარდგენა

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობის თაობაზე

16. როდესაც აუდიტორს აეჭვებს ხელმძღვანელობის კომპეტენტურობა, პატიოსნება, ეთიკური ღირებულებები, ან ზემოაღნიშნულთან ან მათ პრაქტიკულ რეალიზებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის ძალისხმევის ან ერთგულების საკითხი, აუდიტორმა უნდა განსაზღვროს აღნიშნული პრობლემების გავლენა წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის (ზეპირი თუ წერილობითი) და, ზოგადად, აუდიტორული მტკიცებულების საიმედოობაზე. (იხ. პუნქტები გ24-გ25)
17. კონკრეტულად, თუ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია არ არის სხვა აუდიტორული მტკიცებულების თავსებადი, აუდიტორმა უნდა ჩაატაროს აუდიტორული პროცედურები, რათა სცადოს ამ საკითხის მოგვარება. თუ საკითხი გადაუჭრელი რჩება, აუდიტორმა ხელახლა უნდა განიხილოს ხელმძღვანელობის კომპეტენტურობა, პატიოსნება, ეთიკური ღირებულებები, ან ზემოაღნიშნულთან ან მათ პრაქტიკულ რეალიზებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის ძალისხმევის ან ერთგულების საკითხი და უნდა განსაზღვროს აღნიშნული პრობლემების გავლენა წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის (ზეპირი თუ წერილობითი) და, ზოგადად, აუდიტორული მტკიცებულების საიმედოობაზე. (იხ. პუნქტი გ23)
18. თუ აუდიტორი დაასკვნის, რომ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია საიმედო არ არის, მან სათანადო ზომები უნდა მიიღოს, მათ შორის, უნდა განსაზღვროს შესაძლო გავლენა აუდიტორის დასკვნაში გამოხატულ აუდიტორის მოსაზრებაზე ასს 705-ის გადასინჯული)⁴ შესაბამისად და წინამდებარე ასს-ის მე-20 პუნქტის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

⁴ ასს 705 (გადასინჯული) - „მოსაზრების მოდიფიცირება დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში“.

მოთხოვნილი ინფორმაციის ოფიციალურად არწარდგენა

19. თუ ხელმძღვანელობა არ წარადგენს ერთ ან მეტ ოფიციალურ ინფორმაციას, აუდიტორმა:
- ა) საკითხი უნდა განიხილოს ხელმძღვანელობასთან;
 - ბ) ხელახლა უნდა შეაფასოს ხელმძღვანელობის პატიოსნება და აღნიშნულის გავლენა წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის (ზეპირი თუ წერილობითი) და, ზოგადად, აუდიტორული მტკიცებულებების საიმედოობაზე; და
 - გ) მიიღოს სათანადო ზომები, მათ შორის უნდა განსაზღვროს შესაძლო გავლენა აუდიტორის დასკვნაში გამოხატულ აუდიტორის მოსაზრებაზე, ასს 705-ის (გადასინჯული) შესაბამისად და წინამდებარე ასს-ის მე-20 პუნქტში მოცემული მოთხოვნების გათვალისწინებით.

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ

20. აუდიტორმა ფინანსურ ანგარიშგებაზე მოსაზრების გამოხატვაზე უარი უნდა განაცხადოს ასს 705-ის (გადასინჯული) შესაბამისად, თუ:
- ა) დაასკვნის, რომ ხელმძღვანელობის პატიოსნების შესახებ საკმარისი ეჭვი არსებობს იმისათვის, რომ მე-10 და მე-11 პუნქტებით მოთხოვნილი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია საიმედო არ იყო; ან
 - ბ) ხელმძღვანელობა არ წარადგენს მე-10 და მე-11 პუნქტებით მოთხოვნილ ოფიციალურ ინფორმაციას. (იხ. პუნქტები გ26-გ27)

გამოყენება და სხვა ახსნა-განმარტებითი მასალა

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, როგორც აუდიტორული მტკიცებულება (იხ. მე-3 პუნქტი)

- გ1. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური წერილობითი ინფორმაცია აუდიტორული მტკიცებულების მნიშვნელოვანი წყაროა. თუ ხელმძღვანელობა შეცვლის, ან არ წარადგენს მოთხოვნილ ოფიციალურ ინფორმაციას, ამან შეიძლება აუდიტორს

მიანიშნოს ერთი ან მეტი მნიშვნელოვანი პრობლემის არსებობაზე. ოფიციალური ინფორმაციის წერილობით და არა ზეპირად წარდგენის მოთხოვნამ შეიძლება ხელმძღვანელობა აიძულოს მსგავსი საკითხები უფრო გულდასმით გაითვალისწინოს და, შესაბამისად, გააუმჯობესოს წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის ხარისხი.

ხელმძღვანელობა, ვისგანაც მოითხოვება ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა (იხ. მე-9 პუნქტი)

- გ2. ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა მოეთხოვება მათ, ვინც პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე. აღნიშნული პირები შეიძლება სხვადასხვა იყოს სამეურნეო სუბიექტის მმართველობის სტრუქტურის, შესაბამისი კანონის ან სხვა ნორმატიული აქტის მიხედვით; თუმცა, ხშირად ხელმძღვანელობა (და არა მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები) პასუხისმგებელი მხარეა. ამგვარად, ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა შეიძლება მოეთხოვოს სამეურნეო სუბიექტის უფროს აღმასრულებელ პირს და უფროს ფინანსურ მენეჯერს, ან სხვა ეკვივალენტური უფლებამოსილების მქონე პირს, რომლის თანამდებობას მსგავსი დასახელება არა აქვს. თუმცა, ზოგჯერ სხვა მხარეებიც, მაგალითად, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები, არიან პასუხისმგებელი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე.
- გ3. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამეურნეო სუბიექტის საქმიანობის წარმართვაზე პასუხისმგებლობის გამო, მოსალოდნელია, რომ ხელმძღვანელობას ექნება სამეურნეო სუბიექტის ფინანსური ანგარიშგებისა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მტკიცებების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის შესახებ საკმარისი ცოდნა, რის საფუძველზეც შემუშავდება წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია.
- გ4. თუმცა, ზოგჯერ ხელმძღვანელობამ შეიძლება გადაწყვიტოს მათი გამოკითხვა, ვინც მონაწილეობს ფინანსური ანგარიშგებისა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მტკიცებების მომზადებისა და წარდგენის პროცესში, იმ პირების ჩათვლით, ვისაც სპეციალიზებული ცოდნა გააჩნია იმ საკითხებზე, რომელთა შესახებაც მოითხოვება ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა. ზემოაღნიშნული პირები შეიძლება მოიცავდეს:
- აქტუარს, რომელიც პასუხისმგებელია სააღრიცხვო შეფასებების აქტუარულად განსაზღვრაზე;

- ინჟინერ თანამშრომლებს, რომელთაც შეიძლება გააჩნდეთ გარემოსდაცვითი ვალდებულებების შეფასების სპეციალიზებულ ცოდნაზე პასუხისმგებლობა;
- შიდა მრჩეველს, რომელმაც შეიძლება სამართლებრივი პრეტენზიებისათვის შექმნილი ანარიცხების თაობაზე აუცილებელი ინფორმაციის მიწოდება უზრუნველყოს.

გ5. ზოგჯერ ხელმძღვანელობამ შეიძლება პირობითი ფორმულირება გამოიყენოს ოფიციალურ წერილში და განაცხადოს, რომ აუდიტორს მიაწოდეს მათთვის ცნობილი ინფორმაცია, რომელიც ასახავს ხელმძღვანელობის მოსაზრებას. მიზანშეწონილია, თუ აუდიტორი მიიღებს ამგვარ ფორმულირებას, თუ დარწმუნებულია, რომ ეს ინფორმაცია მოამზადეს იმ პირებმა, რომელთაც შესაბამისი პასუხისმგებლობა აკისრიათ და იციან საკითხები, რომლებსაც აღნიშნული ინფორმაცია ეხება.

გ6. ხელმძღვანელობის მიერ გაცნობიერებულად წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საჭიროების გაძლიერების მიზნით, აუდიტორმა ხელმძღვანელობას შეიძლება მოსთხოვოს ოფიციალურ წერილში იმის დადასტურება, რომ ხელმძღვანელობამ მსგავსი გამოკითხვა ჩაატარა მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის წარსადგენად. მოსალოდნელი არ არის, რომ მსგავსი გამოკითხვებისათვის საჭირო იქნება სამეურნეო სუბიექტში მიღებული ოფიციალური შიდა პროცესის განვრცობა.

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ (იხ. მე-10-11 პუნქტები)

გ7. აუდიტის დროს მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები იმის შესახებ, რომ ხელმძღვანელობამ შეასრულა მე-10 და მე-11 პუნქტებში მოცემული პასუხისმგებლობა, საკმარისი არ არის, თუ ხელმძღვანელობისაგან აუდიტორი არ მიიღებს იმის დადასტურებას, რომ სჯერა, მან აღნიშნული პასუხისმგებლობა შეასრულა. ამის მიზეზი ისაა, რომ აუდიტორს არ შეუძლია მხოლოდ სხვა აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე განსაჯოს, ხელმძღვანელობამ ფინანსური ანგარიშგება და მისთვის მოწოდებული ინფორმაცია მოამზადა და წარადგინა თუ არა, აუდიტორული გარიგების პირობებით შეთანხმებული პასუხისმგებლობების აღიარებისა და გაცნობიერების საფუძველზე. მაგალითად, აუდიტორი ვერ დაასკვნის, რომ ხელმძღვანელობამ მას აუდიტორულ გარიგებაში შეთანხმებული ყველა შესაფერისი ინფორმაცია მიაწოდა, თუ არ დაუსვამს ხელმძღვანელობას კითხვას და დასტურს არ მიიღებს

იმის თაობაზე, რომ მან აუდიტორს მიაწოდა აღნიშნული ინფორმაცია.

გ8. მე-10 და მე-11 პუნქტებით მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაცია ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ აუდიტორული გარიგების პირობებში შეთანხმებულ, თავისი პასუხისმგებლობის აღიარებასა და გაცნობიერებას, აუდიტორის მიერ აღნიშნული მოთხოვნების შესრულებაზე დადასტურების მოთხოვნის გზით. აუდიტორმა შეიძლება ხელმძღვანელობას ხელმეორედ სთხოვოს ოფიციალურ წერილში თავისი პასუხისმგებლობების ცოდნისა და გაცნობიერების დადასტურება. ეს გავრცელებული პრაქტიკაა ზოგიერთ იურისდიქციაში, მაგრამ ამის გაკეთება ნებისმიერ შემთხვევაში შეიძლება იყოს განსაკუთრებით გამოსადეგი, თუ:

- მათ, რომლებმაც სამეურნეო სუბიექტის სახელით ხელი მოაწერეს აუდიტორული გარიგების პირობებს, აღარ გააჩნიათ შესაბამისი პასუხისმგებლობა;
- აუდიტორული გარიგების პირობები შედგენილ იქნა წინა წელს;
- არსებობს რაიმე სიმპტომი იმისა, რომ ხელმძღვანელობას არასწორად ესმის აღნიშნული პასუხისმგებლობა; ან
- გარემოებების ცვლილება ამის გაკეთებას მიზანშეწონილს ხდის.

ასს 210-ის⁵ შესაბამისად, როდესაც ხელმძღვანელობა განმეორებით ადასტურებს, რომ მას გაცნობიერებული აქვს თავისი პასუხისმგებლობა და აღიარებს ამას, წერილში აღარ უნდა იყოს ჩართული წინადადება, რომ აუდიტორს მიაწოდეს მათთვის ცნობილი ინფორმაცია, რომელიც ასახავს ხელმძღვანელობის მოსაზრებას. (როგორც ეს განხილულია წინამდებარე ასს-ის 6^ა პუნქტში).

სახელმწიფო სექტორის სამეურნეო სუბიექტებთან დაკავშირებით გასათვალისწინებელი სპეციფიკური ფაქტორები

გ9. სახელმწიფო სექტორის სამეურნეო სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები შეიძლება უფრო ფართო იყოს, ვიდრე ეს სხვა სამეურნეო სუბიექტების შემთხვევაშია. შედეგად, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებულმა დაშვებამ, რომლის საფუძველზეც ტარდება სახელმწიფო სექტორის სამეურნეო სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, შეიძლება წარმოქმნას დამატებითი ოფიციალური

⁵ ასს 210, პუნქტი 6(ბ).

ინფორმაციის წარდგენის საჭიროება. აღნიშნული შეიძლება მოიცავდეს ინფორმაციას, რომელიც ადასტურებს, რომ ოპერაციები და ღონისძიებები განხორციელდა კანონის, ნორმატიული აქტის ან სხვა უფლებამოსილი დოკუმენტის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი სხვა ოფიციალური ინფორმაცია
(იხ. მე-13 პუნქტი)

ფინანსური ანგარიშგების შესახებ დამატებით წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია

გ10. მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის გარდა, აუდიტორმა შეიძლება აუცილებლად მიიჩნიოს ფინანსური ანგარიშგების შესახებ სხვა ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნა. მსგავსი ოფიციალური ინფორმაცია შეიძლება ავსებდეს, მაგრამ არ შეადგენდეს მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის ნაწილს. აღნიშნული შეიძლება მოიცავდეს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენას შემდეგ საკითხებზე:

- შესაბამისად იქნა თუ არა შერჩეული და გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა; და
- შესაბამისად არის თუ არა აღიარებული, შეფასებული, წარდგენილი ან ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტებული ქვემოთ ჩამოთვლილი საკითხები:
 - ხელმძღვანელობის გეგმები ან განზრახვა, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე ან კლასიფიკაციაზე;
 - ვალდებულებები, როგორც ფაქტობრივი, ისე პირობითი;
 - აქტივების საკუთრების ან მათზე კონტროლის უფლება, დაყადაღება და აქტივების დაგირავება უზრუნველყოფის სახით; და
 - კანონების, სხვა ნორმატიული აქტებისა და სახელშეკრულებო შეთანხმებების ასპექტები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მათ შორის, ინფორმაცია მათი შეუსრულებლობის (დარღვევის) შესახებ.

დამატებითი ინფორმაციის წარდგენა აუდიტორისათვის უკვე წარდგენილი ინფორმაციის შესახებ

გ11. მე-11 პუნქტით მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის გარდა, აუდიტორმა შეიძლება აუცილებლად მიიჩნიოს, ხელმძღვანელობას

მოსთხოვოს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა იმის თაობაზე, რომ მან აუდიტორს აცნობა, ხელმძღვანელობისათვის ცნობილი შიდა კონტროლის ყველა ნაკლოვანების შესახებ.

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, ცალკეული მტკიცების შესახებ

გ12. როდესაც აუდიტორი მტკიცებულებებს მოიპოვებს ან აფასებს ხელმძღვანელობის განსჯის შედეგად მიღებულ გადაწყვეტილებებსა და მიზნებს (განზრახვას), მან შეიძლება გაითვალისწინოს ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი ან რამდენიმე საკითხი:

- სამეურნეო სუბიექტის მიერ გაცხადებული განზრახვების განხორციელების ისტორია;
- სამეურნეო სუბიექტის არგუმენტები გარკვეული სამოქმედო კურსის არჩევისათვის;
- სამეურნეო სუბიექტის უნარი, არ გადაუხვიოს კონკრეტული სამოქმედო კურსიდან;
- რაიმე სხვა ინფორმაციის არსებობა ან არარსებობა, რომელიც შეიძლება მოპოვებული იყო აუდიტის პროცესში და არ შეესაბამებოდა ხელმძღვანელობის განსჯას ან განზრახვას.

გ13. ამასთან, აუდიტორმა შეიძლება აუცილებლად მიიჩნიოს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ცალკეული მტკიცების შესახებ ხელმძღვანელობისაგან ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნა; კერძოდ, აუდიტორის დასკვნების გასამაგრებლად, რომლებიც გამოიტანა ამა თუ იმ კონკრეტული მტკიცების ან მისი სისრულის შესახებ ხელმძღვანელობის განსჯის ან განზრახვის შესახებ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებებიდან. მაგალითად, თუ ხელმძღვანელობის განზრახვა მნიშვნელოვანია ინვესტიციების შეფასების საფუძველთან დაკავშირებით, შეიძლება არ მოხერხდეს საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება, ამ საკითხზე ხელმძღვანელობისაგან მის განზრახვაზე ოფიციალური წერილობითი ინფორმაციის მოპოვების გარეშე. მართალია, მსგავსი ოფიციალური ინფორმაცია იძლევა აუცილებელ აუდიტორულ მტკიცებულებას, მაგრამ ის თავისთავად არ უზრუნველყოფს საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს, მოცემულ მტკიცებასთან დაკავშირებით.

ზღვრული თანხის ინფორმირება (იხ. მე-10-11 და მე-13 პუნქტები)

გ14. ასს 450-ით მოითხოვება, რომ აუდიტორმა აშკარად უმნიშვნელო უზუსტობების გარდა შეაჯამოს აუდიტის პროცესში გამოვლენილი

ყველა უზუსტობა.⁶ აუდიტორმა შეიძლება განსაზღვროს ზღვარი, რომლის ზემოთ უზუსტობა აღარ ჩაითვლება ამკარად უმნიშვნელოდ. ამგვარად, აუდიტორმა შეიძლება აღნიშნული ზღვრის შესახებ აცნობოს ხელმძღვანელობას, მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მიზნებისათვის.

ხელმძღვანელობის მიერ ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის თარიღი და წერილით მოცული პერიოდ(ებ)ი (იხ. მე-14 პუნქტი)

- გ15. ვინაიდან ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია აუცილებელი აუდიტორული მტკიცებულებაა, აუდიტორის მოსაზრების გამოხატვა შეუძლებელია და, შესაბამისად, აუდიტორის დასკვნის დათარიღება არ შეიძლება ხელმძღვანელობის ოფიციალური წერილის თარიღის წინა რიცხვით. უფრო მეტიც, რადგან აუდიტორს ეხება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური ანგარიშგების შესწორება ან განმარტებით შენიშვნებში ასახვა, ოფიციალური ინფორმაციის (წერილის) წარდგენის თარიღი, პრაქტიკული თვალსაზრისით, რაც შეიძლება ახლოს უნდა იყოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორული დასკვნის თარიღთან, მაგრამ არ უნდა იყოს აღნიშნული თარიღის შემდგომი რიცხვი.
- გ16. ზოგჯერ შეიძლება მიზანშეწონილი იყოს აუდიტორის მიერ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ კონკრეტულ მტკიცებაზე ხელმძღვანელობისგან ოფიციალური ინფორმაციის მიღება აუდიტის პროცესში. ასეთ შემთხვევაში, შეიძლება აუცილებელი იყოს წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის განახლების მოთხოვნა აუდიტის დასრულებისას.
- გ17. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია მოიცავს აუდიტორის დასკვნაში მითითებულ ყველა პერიოდს, რადგან ხელმძღვანელობამ ხელახლა უნდა დაადასტუროს, რომ წინა პერიოდებთან მიმართებაში ადრე წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია კვლავ შესაფერისია. აუდიტორი და ხელმძღვანელობა შეიძლება შეთანხმდნენ ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის ფორმაზე, რომლითაც განახლდება წინა პერიოდებთან დაკავშირებული წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, იმის გათვალისწინებით, ადგილი ჰქონდა თუ არა მსგავსი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის ცვლილებას, ხოლო თუ ასეა, ამ ცვლილებების განხილვით.

⁶ ასს 450 - „აუდიტის პროცესში გამოვლენილი უზუსტობების შეფასება“, მე-5 პუნქტი.

გ18. ზოგჯერ შეიძლება წარმოიქმნას სიტუაცია, როდესაც ამჟამად არსებული ხელმძღვანელობა არ საქმიანობდა ყველა იმ პერიოდში, რომლებიც მითითებულია აუდიტორის ანგარიშში. ამ პირებმა შეიძლება წარმოადგინონ მტკიცება, რომ მათ არ შეუძლიათ მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის ან მისი ნაწილის წარდგენა, რადგან ისინი არ წარმოადგენდნენ ხელმძღვანელობას მოცემულ პერიოდში. თუმცა, ეს ფაქტი არ ამცირებს ამ პირების პასუხისმგებლობას მთლიანობაში, ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებაში. შესაბამისად, აუდიტორისადმი წაყენებული მოთხოვნა, რომ მათგან მოითხოვოს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა ყველა შესაბამის პერიოდ(ებ)ზე, მაინც შესაფერისია.

ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის ფორმა (იხ. მე-15 პუნქტი)

გ19. ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია უნდა აისახოს ოფიციალურ წერილში, რომლის ადრესატი არის აუდიტორი. თუმცა, ზოგიერთ იურისდიქციაში კანონმდებლობით მოითხოვება, რომ ხელმძღვანელობამ ოფიციალური საჯარო განცხადება გააკეთოს თავისი პასუხისმგებლობის თაობაზე. მართალია, მსგავსი განცხადება წარმოადგენს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენას ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისადმი, ან შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანოსადმი, მაგრამ აუდიტორმა შეიძლება მიიჩნიოს, რომ მსგავსი განცხადებები ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის შესაფერისი ფორმაა, მე-10 ან მე-11 პუნქტებით მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის ან მის ნაწილთან მიმართებით. შედეგად, წარდგენილ ოფიციალურ წერილში საჭირო აღარ არის იმ საკითხების ასახვა, რომლებსაც მოიცავს მსგავსი განცხადებები. ამ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღებისას აუდიტორმა შეიძლება გაითვალისწინოს შემდეგი ფაქტორები:

- აღნიშნული განცხადება მოიცავს თუ არა მე-10 ან მე-11 პუნქტებში მოცემული მოთხოვნების შესრულების პასუხისმგებლობის დადასტურებას;
- ეს განცხადება გააკეთეს თუ არა, ან დაამტკიცეს თუ არა იმ პირებმა, რომელთაგანაც აუდიტორი მოითხოვს შესაბამისი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენას;
- ამ განცხადების ასლი მიწოდებულია თუ არა აუდიტორისათვის, პრაქტიკული თვალსაზრისით, ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორული დასკვნის თარიღთან რაც შეიძლება ახლო თარიღით, მაგრამ არა შემდგომი თარიღით (იხ. მე-14 პუნქტი).

- გ20. კანონმდებლობასთან შესაბამისობის ან ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების შესახებ ოფიციალური განცხადება არ მოიცავს საკმარის ინფორმაციას, რათა აუდიტორი დარწმუნდეს, რომ ყველა ოფიციალური ინფორმაცია გააზრებულად არის წარდგენილი. კანონმდებლობასთან მიმართებაში ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის გამოხატვა ასევე ვერ შეცვლის მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენას.
- გ21. მე-2 დანართში მოცემულია ხელმძღვანელობის ოფიციალური წერილის ნიმუში.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების ინფორმირება
(იხ. მე-10-11 და მე-13 პუნქტები)

- გ22. ასს 260 (გადასინჯული)-ით მოითხოვება, რომ აუდიტორმა მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს გააცნოს ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, რომელიც აუდიტორმა მოითხოვა.⁷

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობასთან დაკავშირებით და მოთხოვნილი ინფორმაციის ოფიციალურად არწარდგენა

ექვი წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაციის საიმედოობასთან დაკავშირებით (იხ. მე-16-17 პუნქტები)

- გ23. ერთ ან მეტ წარდგენილ ოფიციალურ ინფორმაციასა და სხვა წყაროდან მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას შორის გამოვლენილი შეუსაბამობის შემთხვევაში, აუდიტორმა შეიძლება განიხილოს, რისკის შეფასება კვლავ შესაფერისია თუ არა, ხოლო თუ ასე არ არის, შეასწოროს რისკის შეფასება და განსაზღვროს შეფასებულ რისკებზე რეაგირებისათვის დამატებითი აუდიტორული პროცედურების ხასიათი, ვადები და მოცულობა.
- გ24. როდესაც პრობლემები არსებობს ხელმძღვანელობის კომპეტენტურობასთან, პატიოსნებასთან, ეთიკურ ღირებულებებთან, ან ზემოაღნიშნულთან ან მათ პრაქტიკულ რეალიზებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის ძალისხმევის ან ერთგულების საკითხში, აუდიტორმა შეიძლება დაასკვნას, რომ ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის მცდარად ასახვის რისკი იმდენად დიდია, რომ შეუძლებელია აუდიტის ჩატარება. ასეთ შემთხვევაში,

⁷ ასს 260 (გადასინჯული) - „მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების ინფორმირება“, პუნქტი 16(გ)(ii).

აუდიტორი შეიძლება გავიდეს გარიგებიდან, სადაც შესაძლებელია გარიგებიდან გასვლა შესაბამისი კანონმდებლობით, თუკი მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები არ მიიღებენ შესაბამის გამოსასწორებელ ზომებს. თუმცა, მსგავსი ზომების მიღებაც შეიძლება საკმარისი არ იყოს იმისათვის, რომ აუდიტორმა შეადგინოს არამოდიფიცირებული აუდიტორული დასკვნა.

- გ25. ასს 230-ით მოითხოვება, რომ აუდიტორმა სამუშაო დოკუმენტებში ასახოს აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხები, გამოტანილი დასკვნები და დასკვნების გამოსატანად ჩატარებული პროფესიული განსჯა⁸. აუდიტორმა შეიძლება მნიშვნელოვანი პრობლემები აღმოაჩინოს ხელმძღვანელობის კომპეტენტურობასთან, პატიოსნებასთან, ეთიკურ ღირებულებებთან ან ზემოაღნიშნულთან ან მათ პრაქტიკულ რეალიზებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის ძალისხმევის ან ერთგულების საკითხში, მაგრამ მაინც დაასკვნას, რომ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია საიმედოა. ასეთ შემთხვევაში, ამგვარი მნიშვნელოვანი საკითხის დოკუმენტირება ხდება ასს 230-ის შესაბამისად.

წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის შესახებ (იხ. მე-20 პუნქტი)

- გ26. როგორც გ7 პუნქტშია ახსნილი, აუდიტორს არ შეუძლია მხოლოდ სხვა აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე განსაჯოს, ხელმძღვანელობამ შეასრულა თუ არა მე-10 და მე-11 პუნქტებით გათვალისწინებული თავისი პასუხისმგებლობა. ამიტომ, როგორც 20(ა) პუნქტში არის აღწერილი, აუდიტორი დაასკვნის, რომ აღნიშნულ საკითხებზე წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია მცდარია, ან თუ ხელმძღვანელობა არ წარმოადგენს აღნიშნულ ოფიციალურ ინფორმაციას - შეუძლებელია საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება. ფინანსურ ანგარიშგებაზე ზემოაღნიშნულის გავლენა არ შემოიფარგლება მხოლოდ კონკრეტული ელემენტებით, ანგარიშებით ან ფინანსური ანგარიშგების მუხლებით და, მამასადამე, ყოვლისმომცველია. ასს 705-ით (გადასინჯული) მოითხოვება, რომ აუდიტორმა მსგავს გარემოებებში უარი თქვას მოსაზრების გამოხატვაზე.⁹

8. ასს 230 - „აუდიტის დოკუმენტაცია“, პუნქტები 8(გ) და მე-10.

9. ასს 705 (გადასინჯული), მე-9 პუნქტი.

გ27. აუდიტორის მიერ მოთხოვნილისაგან განსხვავებული ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენა აუცილებელი არ არის იმას ნიშნავდეს, რომ ხელმძღვანელობამ არ წარმოადგინა ოფიციალური ინფორმაცია. თუმცა, მსგავსი განსხვავების მიზეზმა შეიძლება გავლენა იქონიოს აუდიტორის დასკვნაზე. მაგალითად:

- ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასთან დაკავშირებით თავისი პასუხისმგებლობის შესახებ ოფიციალურ წერილში შეიძლება აღნიშნული იყოს, რომ ხელმძღვანელობას სჯერა, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის სათანადო საფუძვლების მიხედვით, გარდა აღნიშნული საფუძვლების გარკვეულ მოთხოვნასთან არსებითი შეუსაბამობისა. მე-20 პუნქტში მოცემული მოთხოვნა არ ვრცელდება, რადგან აუდიტორი დაასკვნის, რომ ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია საიმედოა. თუმცა, აუდიტორს მოეთხოვება აუდიტორის დასკვნაზე აღნიშნული შეუსაბამობის გავლენის შეფასება ასს 705 (გადასინჯული) -ის შესაბამისად;
- ხელმძღვანელობის მიერ აუდიტორისათვის გარიგების პირობებით შეთანხმებული ყველა შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდებასთან დაკავშირებით, თავისი პასუხისმგებლობის შესახებ, ხელმძღვანელობის ოფიციალურ წერილში შეიძლება აღნიშნული იყოს, რომ ხელმძღვანელობას სჯერა, მან აუდიტორს მიაწოდა მსგავსი ინფორმაცია, გარდა ხანძრის შედეგად განადგურებული ინფორმაციისა. მე-20 პუნქტში მოცემული მოთხოვნა არ ვრცელდება, რადგან აუდიტორი დაასკვნის, რომ ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური ინფორმაცია საიმედოა. თუმცა, აუდიტორმა ასს 705-ის (გადასინჯული) შესაბამისად უნდა გაითვალისწინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე და, შესაბამისად, აუდიტორის დასკვნაში მოცემულ მოსაზრებაზე ხანძრის შედეგად განადგურებული ინფორმაციის გავლენა.

1-ლი დანართი

(იხ. მე-2 პუნქტი)

იმ ასს-ების ჩამონათვალი, რომლებიც მოიცავს ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნებს

წინამდებარე დანართში მითითებულია სხვა ასს-ების ის პუნქტები, რომლებიც ეხება ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენას. მოცემული ჩამონათვალი არ გამოდგება ასს-ების მოთხოვნების გათვალისწინებისა და სხვა შესაბამისი მასალის შემცვლელად, რომელსაც მოიცავს განყოფილება „გამოყენება და სხვა ახსნა-განმარტებითი მასალა“.

- ასს 240 - „*აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში თაღლითობასთან დაკავშირებით*“ – მე-40 პუნქტი.
- ასს 250 (გადასინჯული) - „*კანონმდებლობის გათვალისწინება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დროს*“ – მე-17 პუნქტი.
- ასს 450 - „*აუდიტის პროცესში გამოვლენილი უზუსტობების შეფასება*“ – მე-14 პუნქტი.
- ასს 501 - „*აუდიტორული მტკიცებულება - სპეციფიკური საკითხების გათვალისწინება შერჩეული მუხლებისათვის*“ – მე-12 პუნქტი.
- ასს 540 - „*სააღრიცხვო შეფასებების, მათ შორის რეალური ღირებულების სააღრიცხვო შეფასებებისა და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების აუდიტი*“ – 22-ე პუნქტი.
- ასს 550 - „*დაკავშირებული მხარეები*“ – 26-ე პუნქტი.
- ასს 560 - „*შემდგომი მოვლენები*“ – მე-9 პუნქტი.
- ასს 570 (გადასინჯული) - „*ფუნქციონირებადი საწარმო*“ – პუნქტი 16(ე).
- ასს 710 - „*შესადარისი ინფორმაცია - შესაბამისი ციფრები და შესადარისი ფინანსური ანგარიშგება*“ – მე-9 პუნქტი.
- ასს 720 (გადასინჯული) - „*აუდიტორის პასუხისმგებლობა სხვა ინფორმაციასთან მიმართებით*“ - პუნქტი 13(გ)

მე-2 დანართი

(იხ. პუნქტი გ21)

**ხელმძღვანელობის მიერ წარდგენილი ოფიციალური
წერილის ნიმუში**

ქვემოთ მოცემული წერილის ნიმუში მოიცავს ოფიციალურ ინფორმაციას, რომლის წარდგენაც მოითხოვება წინამდებარე და სხვა ასს-ებით. ამ წერილში იგულისხმება, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის სათანადო საფუძვლები არის „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები“; ამ კონტექსტში შესაფერისი არ არის ასს 570-ში¹ (გადასინჯული) მოცემული ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის მოთხოვნის გამოყენება, არც რაიმე გამონაკლისი არსებობს მოთხოვნილი ოფიციალური ინფორმაციის წარდგენის თვალსაზრისით. გამონაკლისები რომ ყოფილიყო, აუცილებელი იქნებოდა ოფიციალური ინფორმაციის მოდიფიცირება აღნიშნული გამონაკლისების ასახვისათვის.

(სამეურნეო სუბიექტის სატიტულო ფურცელი)

(აუდიტორს)

(თარიღი)

ამ წერილს ვწერთ ABC კომპანიის 20XX წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით,² რომელსაც თქვენ ატარებთ იმ მიზნით, რომ გამოთქვათ მოსაზრება, ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით სამართლიანად არის წარდგენილი თუ არა (ან ასახავს თუ არა უტყუარ და სამართლიან თვალსაზრისს), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ვადასტურებთ (*ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციისა და საკუთარი შეხედულებებისამებრ ჩავატარეთ რა გამოკითხვები, რომლებიც აუცილებლად მივიჩნიეთ სათანადო ინფორმაციის მიღების მიზნით*), რომ:

ფინანსური ანგარიშგება

- შევასრულეთ ჩვენი ვალდებულებები, რომლებსაც ითვალისწინებდა აუდიტორული გარიგების [ჩასვით თარიღი] პირობები ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ფინან-

1. ასს 570 (გადასინჯული) - „ფუნქციონირებადი საწარმო“.

2. როდესაც აუდიტორის დასკვნა ერთზე მეტ პერიოდს მოიცავს, წერილის თარიღი შესწორდება იმგვარად, რომ მოიცავს ყველა პერიოდს, რომლებსაც მოიცავს აუდიტორის დასკვნა.

სური ანგარიშგების მომზადებასთან დაკავშირებით; კერძოდ, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად არის წარდგენილი (*ან ასახავს უტყუარ და სამართლიან თვალსაზრისს*) ზემოაღნიშნული სტანდარტების მიხედვით.

- სააღრიცხვო შეფასებების, მათ შორის რეალური ღირებულების განსაზღვრისთვის ჩვენ მიერ გამოყენებული დაშვებები დასაბუთებულია. (ასს 540)
- დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობები და ოპერაციები აღრიცხულია და მათ შესახებ ინფორმაცია განმარტებით შენიშვნებში გამოქვეყნებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. (ასს 550)
- საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ მომხდარ ყველა მოვლენასთან დაკავშირებით, რომლებიც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მოითხოვს ფინანსური ანგარიშგების კორექტირებას ან ინფორმაციის გამჟღავნებას ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, შევიტანეთ აუცილებელი კორექტირებები ან წარმოვადგინეთ აუცილებელი ინფორმაცია განმარტებით შენიშვნებში. (ასს 560)
- შეუსწორებელი უზუსტობების გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, არც ინდივიდუალურად და არც ერთობლიობაში, არსებითი არ არის. შეუსწორებელი უზუსტობების სია თან ერთვის წინამდებარე ოფიციალურ წერილს. (ასს 450)
- [ნებისმიერი სხვა საკითხი, რომელსაც აუდიტორი მიზანშეწონილად მიიჩნევს (იხ. წინამდებარე ასს-ის პუნქტი გ10).]

მოწოდებული ინფორმაცია

- ჩვენ თქვენთვის ხელმისაწვდომი გავხადეთ:³
 - ჩვენთვის ცნობილი, ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის შესაფერისი ყველანაირი ინფორმაცია, როგორცაა, მაგალითად, ბუღალტრული ჩანაწერები, დოკუმენტაცია და სხვ.;

3. თუ აუდიტორს აუდიტორული გარიგების წერილში სხვა საკითხებიც აქვს გათვალისწინებული ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებით ასს 210-ის - „*აუდიტორული გარიგების პირობებზე შეთანხმება*“, შესაძლებელია ყურადღება მიექცეს ამ საკითხების ჩართვას ხელმძღვანელობის ან მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისგან მიღებულ ოფიციალურ წერილში.

- თქვენ მიერ აუდიტის მიზნებისათვის მოთხოვნილი დამატებითი ინფორმაცია; და
- სამეურნეო სუბიექტში იმ პირებთან შეუზღუდავი კონტაქტის შესაძლებლობა, ვისგანაც, თქვენი აზრით, მიზანშეწონილი იყო აუდიტორული მტკიცებულებების მიღება.
- ყველა ოპერაცია ასახულია ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში.
- მოგაწოდეთ ინფორმაცია თაღლითობით გამოწვეული, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკის ჩვენი შეფასების შედეგების შესახებ. (ასს 240)
- გაგიმჟღავნეთ ჩვენთვის ცნობილი სრული ინფორმაცია თაღლითობასთან (მათ შორის სავარაუდო თაღლითობასთან) დაკავშირებით, რაც გავლენას ახდენს სამეურნეო სუბიექტზე და რაშიც მონაწილეობდნენ:
 - ხელმძღვანელობა;
 - თანამშრომლები, რომლებიც შიდა კონტროლის სისტემაში მნიშვნელოვან ფუნქციებს ასრულებენ; ან
 - სხვა პირები, იმ შემთხვევაში, როდესაც თაღლითობას შეეძლო არსებითი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. (ასს 240)
- გაგიმჟღავნეთ თაღლითობის ბრალდებებთან ან სავარაუდო თაღლითობასთან დაკავშირებული ყველა ინფორმაცია, რომელიც სამეურნეო სუბიექტის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახდენს გავლენას და გვაცნობეს თანამშრომლებმა, ყოფილმა თანამშრომლებმა, ანალიტიკოსებმა, მარეგულირებელმა ორგანოებმა და სხვებმა. (ასს 240)
- მოგაწოდეთ ინფორმაცია ჩვენთვის ცნობილი კანონმდებლობის დარღვევის ყველა შემთხვევის ან სავარაუდო დარღვევის შესახებ, რომლის გავლენა გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. (ასს 250 (გადასინჯული))
- გაგიმჟღავნეთ ჩვენთვის ცნობილი, სამეურნეო სუბიექტის დაკავშირებული მხარეების ვინაობა და გაცნობეთ დაკავშირებულ მხარეთა ყველა ურთიერთობისა და ოპერაციის შესახებ. (ასს 550)
- [ნებისმიერი საკითხი, რომელსაც აუდიტორი აუცილებლად მიიჩნევს (იხ. წინამდებარე ასს-ის პუნქტი გ11).]

ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაცია® ანუ IFAC® ხელს უწყობს IAASB-ს ორგანიზაციული სტრუქტურისა და იმ პროცესების განხორციელების მხარდაჭერას, რომელსაც ეფუძნება IAASB-ს საქმიანობა.

IAASB და IFAC პასუხს არ აგებენ იმ ზარალზე, რომელიც განიცადა პირმა, წინამდებარე გამოცემაში გამოყენებული მასალის საფუძველზე მოქმედების ან თავის შეკავების შედეგად, მიუხედავად იმისა, რითი იყო გამოწვეული ეს ზარალი, დაუდევრობით თუ სხვა მიზეზით.

International Standards on Auditing (აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებს), International Standards on Assurance Engagements (მარწმუნებელი გარიგებების საერთაშორისო სტანდარტებს), International Standards on Review Engagements (მიმოხილვის გარიგებების საერთაშორისო სტანდარტებს), International Standards on Related Services (აუდიტთან დაკავშირებული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებს), International Standards on Quality Control (ხარისხის კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტებს), International Auditing Practice Notes (აუდიტის საერთაშორისო პრაქტიკის შენიშვნებს), განსახილველ პროექტებს, საკონსულტაციო დოკუმენტებსა და IAASB-ს სხვა პუბლიკაციებს გამოსცემს IFAC და საავტორო უფლებაც IFAC-ს ეკუთვნის.

საავტორო უფლება © 2018 წლის დეკემბერი, ეკუთვნის IFAC-ს. ყველა უფლება დაცულია. პირადი ან არაკომერციული სარგებლობისთვის (ე.ი. პროფესიული ან კვლევის მიზნებისთვის) შესაძლებელია ამ სახელმძღვანელოს ორიგინალური ვერსიის უფასოდ გადმოწერა, ან ყიდვა www.iaasb.org ვებგვერდის მეშვეობით. ამ დოკუმენტის თარგმნის, გამრავლების, შენახვის, გადაცემის ან სხვა ანალოგიური წესით გამოყენებისთვის აუცილებელია IFAC-ის წერილობითი ნებართვა.

The ‘International Auditing and Assurance Standards Board’, ‘International Standards on Auditing’, ‘International Standards on Assurance Engagements’, ‘International Standards on Review Engagements’, ‘International Standards on Related Services’, ‘International Standards on Quality Control’, ‘International Auditing Practice Notes’, ‘IAASB’, ‘ISA’, ‘ISAE’, ‘ISRE’, ‘ISRS’, ‘ISQC’, ‘IAPN’ და ლოგო IAASB IFAC-ის სავაჭრო ნიშნებია, ან IFAC-ის რეგისტრირებული სავაჭრო და მომსახურების ნიშნებია აშშ-სა და სხვა ქვეყნებში.

საავტორო უფლების, სავაჭრო ნიშნებისა და ნებართვის შესახებ ინფორმაციის მისაღებად გთხოვთ მიმართოთ permissions ან დაგვიკავშირდეთ permissions@ifac.org.

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T+1(212) 286-9344 F+1(212) 286-9570

www.iaasb.org

ISBN:978-1-60815-389-3